

ASV Automašīnbūves un Piegādes industrija

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Latvian Investment and Development Agency

2006.gada 20.decembrī
Uldis Salenieks,
Latvijas ārējās ekonomiskās pārstāvniecības
vadītājs ASV

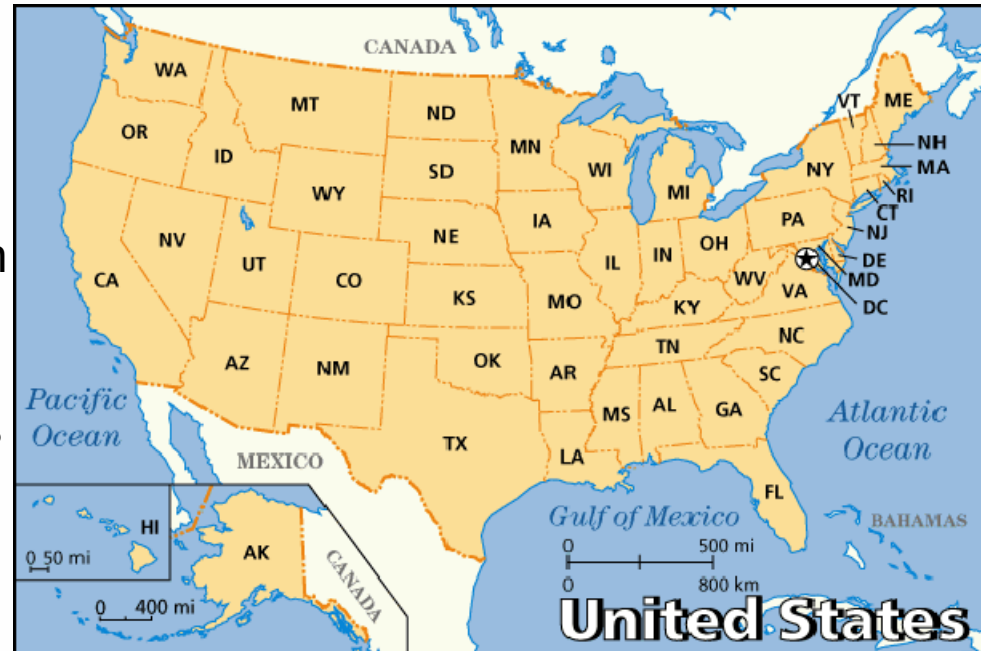
ASV autorūpniecības pārskats

- Pasaulē lielākā autoindustrija ir ASV
  - Vidējais saražoto auto skaits gadā 12 miljoni
  - Detaļu piegādes: 221 miljards USD gadā
- Autorūpniecība ir ASV mašīnbūves un ekonomikas dzinulis:
  - Iekārtas un transporta līdzekļi sastāda 48% no ASV eksporta
  - Autobūves īpatsvars IKP ir 10%
  - Katra 7.darba vieta (9milj.) ir ar autobūvi saistītiem uzņēmumiem
  - Vairāki pakārtotie sektori: ražošana, mazumtirdzniecība, serviss
- Automobīlis amerikāņiem ir 2.vietā īpašumu ziņā pēc mājokļa

Detroitā pret Dienvidaustrumu štatiem

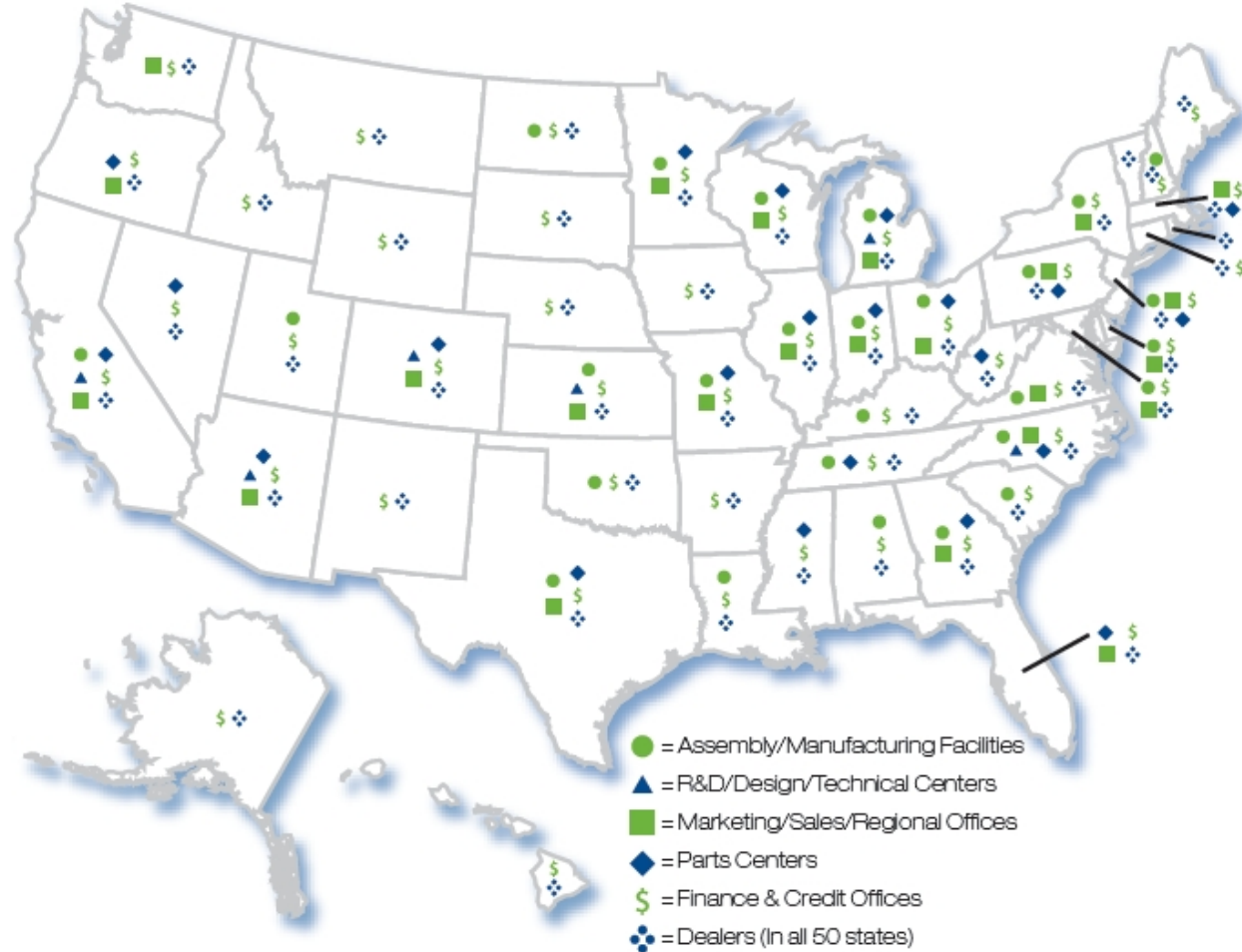
- Automašīnbūves centri – Detroitā / Mičiganas štats un Dienvidaustrumu štati
- Tradicionāli autorūpniecība veidojās Detroitā, “Lielais Trijnieks”- 20.gs.varenums. Inženieru, dizaina & tehniskie centri
- Pēdējos gados vērojama Āzijas un Eiropas autoražotāju ekspansija uz ASV. Strauja autorūpniecības attīstība dienvidaustrumu 7. štatos (FL,GA,AL,TN,MS,NC,SC).
- Galvenie faktori ārvalstu autoražotāju un piegādātāju koncentrācijā dienvidaustrumos:
  - Kvalificēts darbaspēks & zemas algas, noieta tirgus potenciāls, elastība, loģistika un ostu tuvums

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Latvian Investment and Development Agency

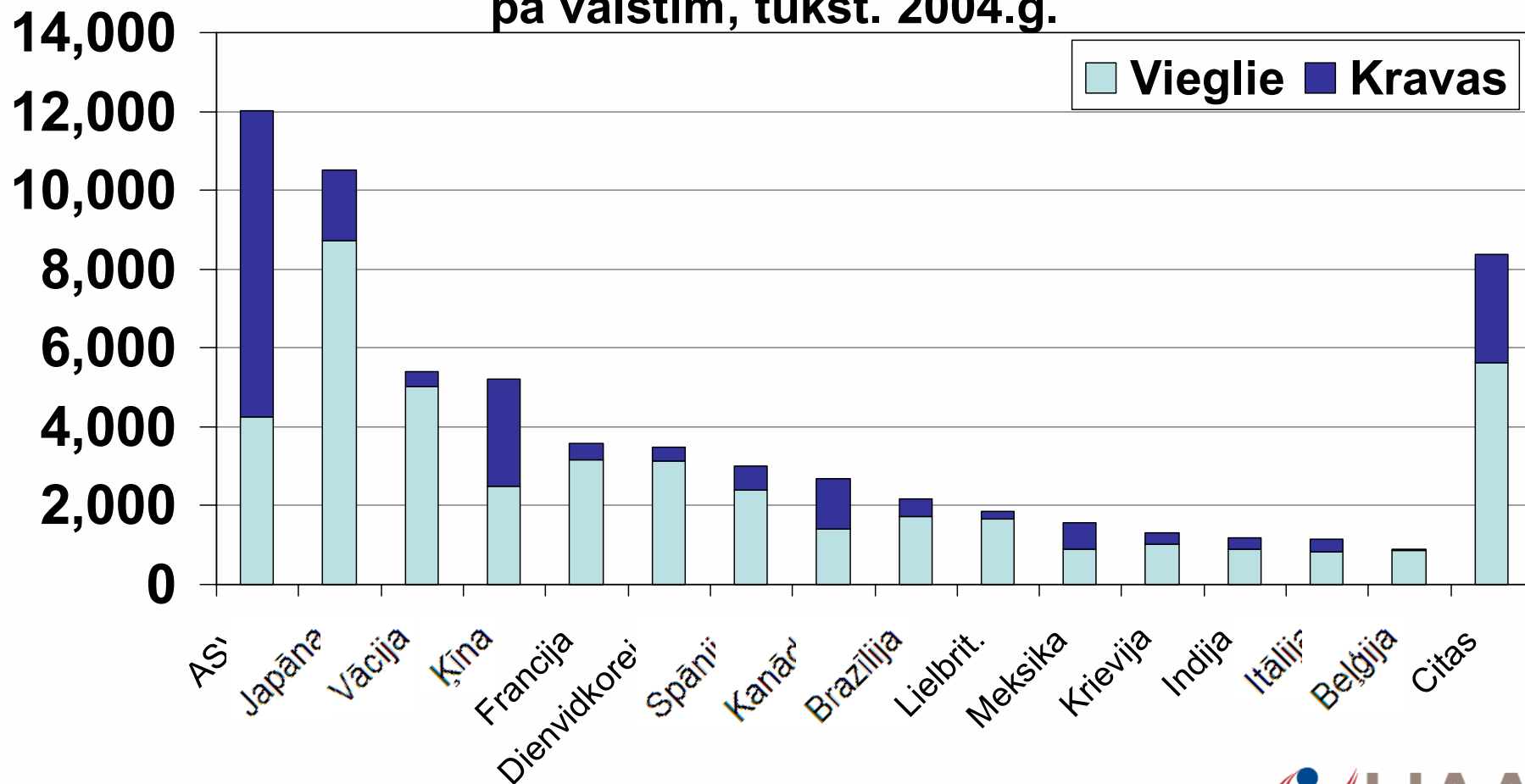
- ASV Industrijā tas rada Konkurenci un Attīstību. Jauni

DaimlerChrysler (DC) General Motors (GM) un Ford ražotnes visvairāk izvietotas austrumkrasta ziemeļos

VISVAIRĀK SMAGO AUTOMAŠĪNU SARAŽO ASV

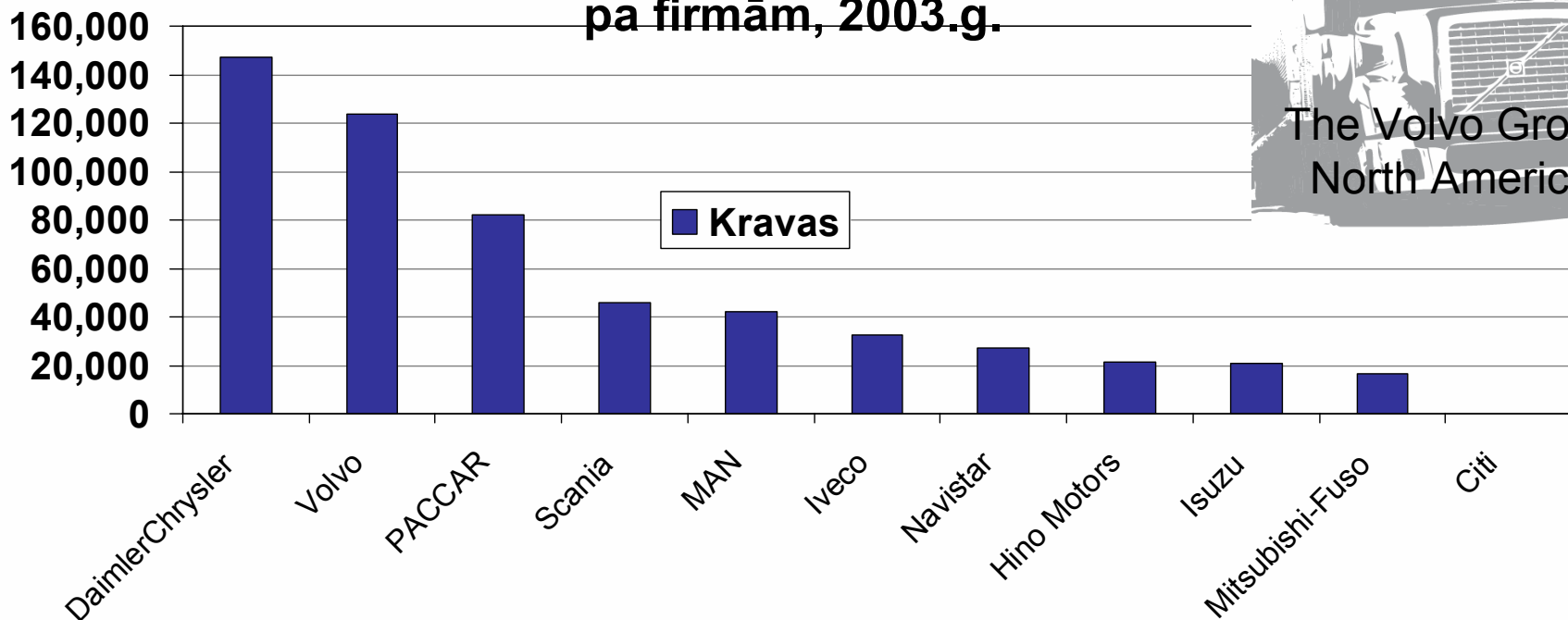
SARAŽOTĀS AUTOMAŠĪNAS pa valstīm, tūkst. 2004.g.

Avots: Almanac 2006

TRĪS LIELĀLIE SMAGO AUTOMAŠĪNU RAŽOTĀJI IZVIETOJUŠI RAŽOTNES ASV

SARAŽOTĀS SMAGĀS AUTOMAŠĪNAS pa firmām, 2003.g.

- DC: Mercedes-Benz, Unimog, Freightliner, Western Star, Sterling
- Volvo: Volvo, Renault-Trucks, Mack
- PACCAR: Kenworth, Peterbilt, DAF, Foden, Leyland
- Scania: Scania
- MAN: MAN, ERF, Steyr

Avots: Wikipedia

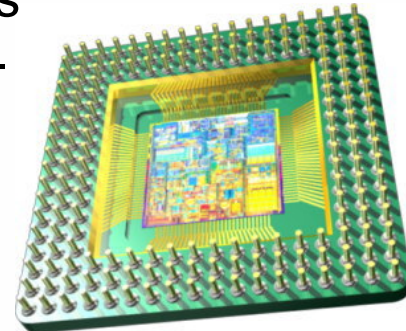
- Iveco: 32,700 Iveco, Astra, Seddon Atkinson
- Navistar: International
- Hino Motors: Hino
- Isuzu: Isuzu
- Mitsubishi-Fuso: Fuso

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Latvian Investment and Development Agency

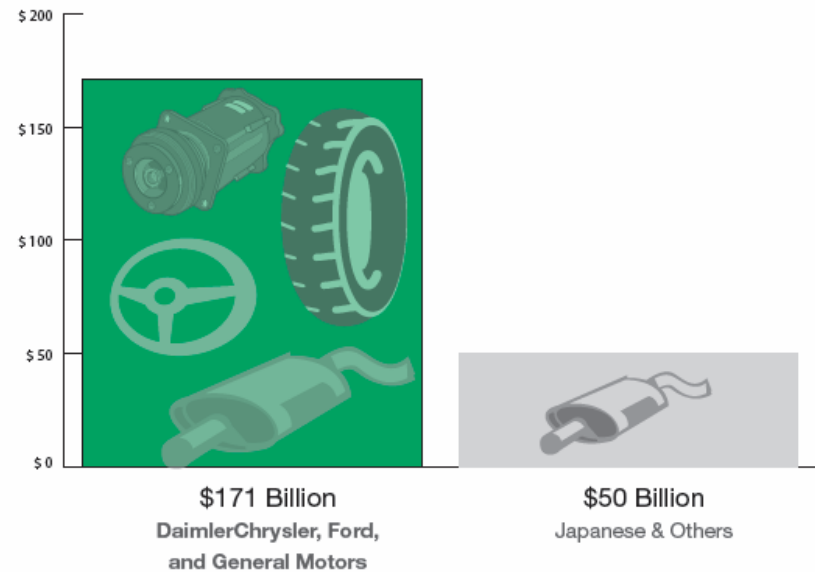
Pakārtotās industrijas

- Materiālu ražojošās industrijas, kā piem. Metālrūpniecības, galvenais produktu noieta tirgus ir autoindustrija. Pēdējos gados apt. 32% alumīnija un 14% tērauda produkcijas iepirkums ir no autoindustrijas. Tas savukārt nodrošina apt.40 tūkst. darbavietu.
- Lieli apjomi materiālu tiek patērēts ražojot produktus, taču tiek veiksmīgi izmantoti arī pārstrādāti materiāli, kā piem. 80% no izmantotā alumīnija ir otreizēji pārstrādāts produkts.
- Ražošanas vajadzībām tiek izmantota augstākās klases tehnoloģijas risinājumi. Vidēji automobīlis sastāv no 40-50 mikroprocesoriem. Pēdējos gados autoindustrija izlieto 12,4 miljard.\$ elektronikas vajadzībām.

Lielākos autorūpniecības iepirkumus veic ASV “trijnieks”

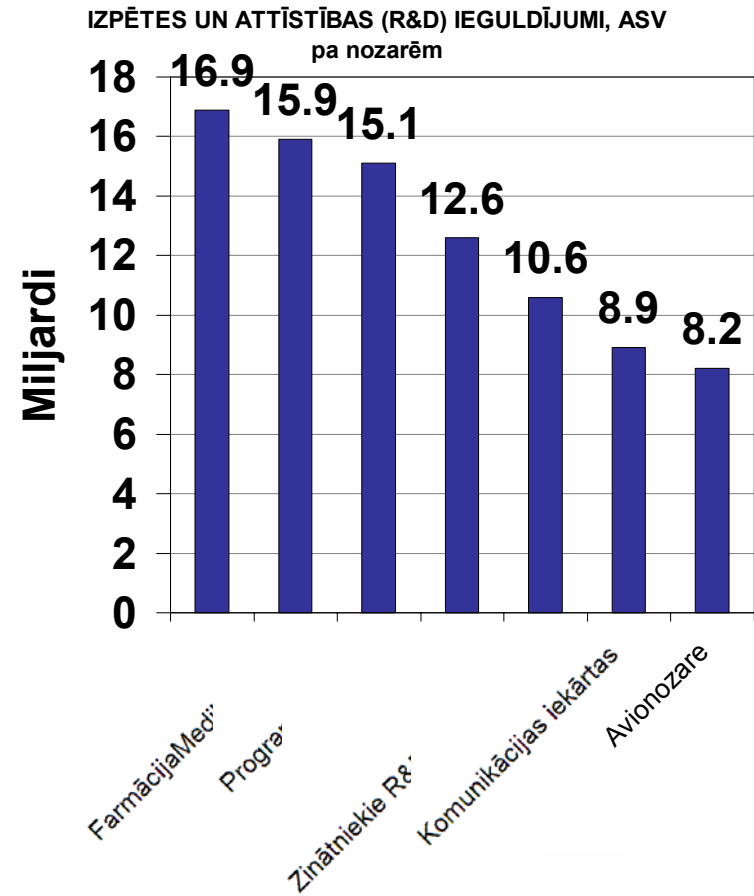
- Lielākos pasūtījumus – iepirkumus no ASV mašīnbūves un metālapstrādes uzņēmumiem veic ASV ražotāju “trijnieks”: Daimler Chrysler, Ford un General Motors kopā sastādot gandrīz 80% (171 miljards USD)
- Pārējos 20% no ASV mašīnbūves uzņēmumiem iepērk ārvalstu kompānijas: Toyota, BMW, Honda, Nissan, Hyundai uc.
- ASV “trijnieks” nodarbina katru 8 no 10 strādājošajiem autorūpnīcās (472 tūkst.2005.g)

Avots: Auto Trade Council report 2006

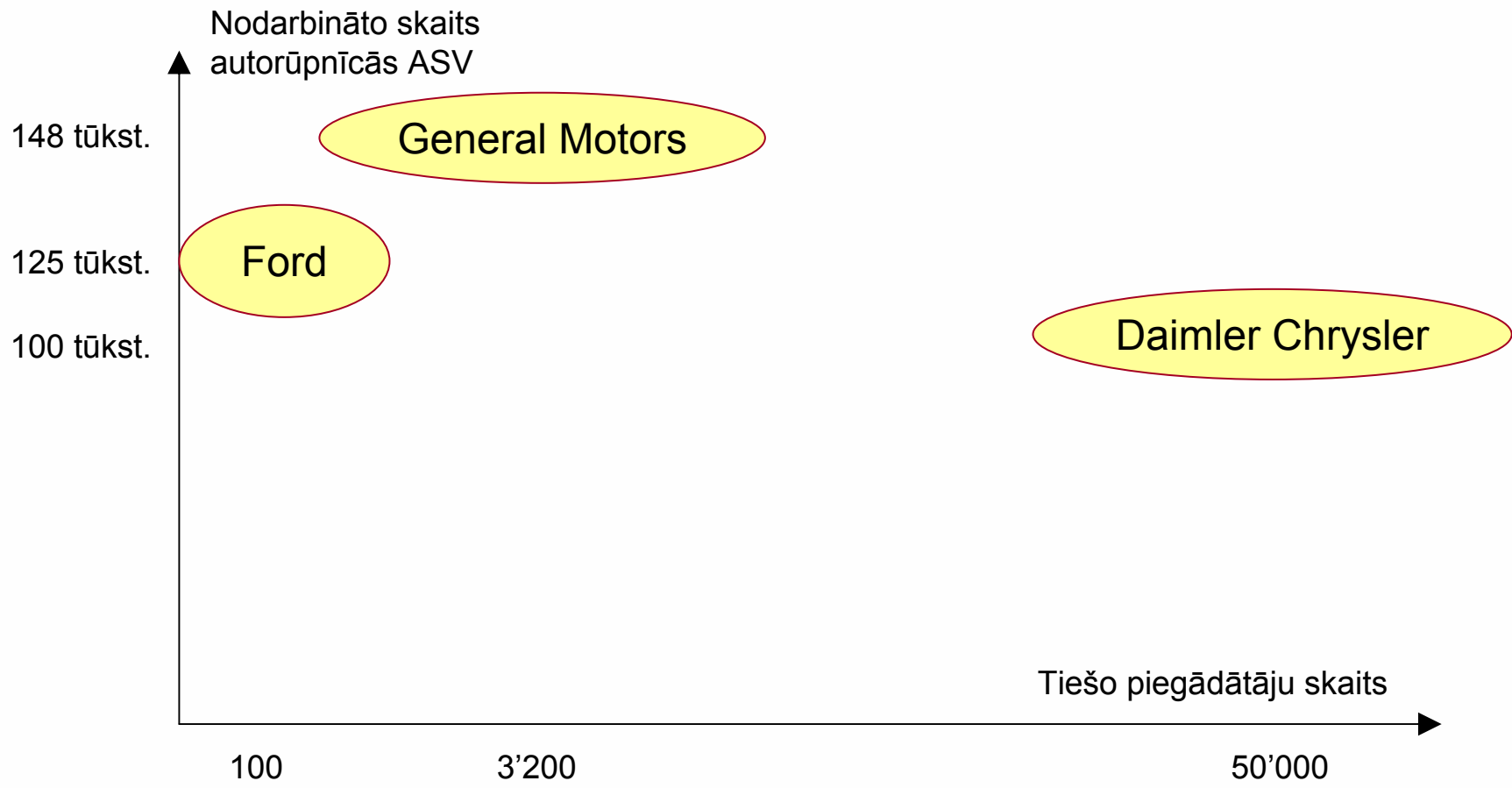
R&D lielākie ieguldījumi autobūves nozarē

- Neskatoties uz lielo iepirkumu īpatsvaru no apakšuzņēmējiem Trijnieks veic lielus ieguldījumus R&D kopā pasaulē ieguldod 21 miljardu USD, lielākā daļa tiek ieguldīta ASV izpētes centros
- Lielākā daļa Izpētes un Attīstības izmaksas tiek novirzītas uz drošības, ekoloģiskās tīrības un augstākas kvalitātes nodrošināšanu
  - Alternatīvas degvielas un dzinēju izstrāde

Avots: Wards Automotive Facts and Figures 2005, National Science Foundation

ASV AUTORAŽOTĀJIEM ATŠĶIRĪGAS PIEGĀDES POLITIKAS

MAZIEM APAKŠUZŅĒMĒJIEM TIEŠĀ SADARBĪBA IESPĒJAMA AR GM UN DC

Ford

TIER* 1: piegādātāji 100
(no 2007.gada būs ap 20)
/dzinējs, transmisija, ...

TIER* 2: Uztur attiecības ar Tier 1
/Virzuļi, atsperes, sistēmas ....

TIER* 3: Uztur attiecības ar
Tier 2 un Tier 1
/detaļas....

TIER* 4: Uztur attiecības ar
Tier 3, Tier 2, Tier 1
/detaļas, izejamteriāli....

*TIER : sagādes ķēdes līmenis
Avots: Intervijas ar auto ražotājiem,
aptuvens shematisks atspoguļojums

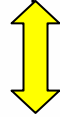
General Motors

TIER* 1:
/dzinējs,
transmisija, ...

TIER* 2:
/Virzuļi,
atsperes, ...

TIER* 3:
/detaļas....

TIER* 4:
/detaļas<
izejamteriāli....

Komunikācija ar dažādu līmeņu
piegādātājiem ir ar GM sagādes
centriem visos pasaules reģionos

Daimler Chrysler

“Global Procurement
&
Supply organization”
 (“DaimlerChrysler
Extended Enterprise®”
programma)

Līdzīga sagādes ķēde, kā
GM, bet vēl vairāk integrēta
ar TIER 2,3 un 4 detaļu
piegādātājiem
Pastāv maksas “Supplier
Portal” interneta datu bāze

General Motors

- Galvenais birojs: Detroitā, Mičiganas štats
- Dibināts: 1908.gadā
- ASV nodarbina: 148,000 darbiniekus
- Kopējie ienākumi: \$ 192,604 miljard. (2005.gadā)
- Ražo vieglos&smagos automobīlus 33 valstīs
- Auto markas: Buick, Cadillac, Chevrolet, GMC, GM Daewoo, Holden, HUMMER, Opel, Pontiac, Saab, Saturn and Vauxhall

Ford Motor Company

- Galvenais birojs: Deabornā, Mičiganas štats
- ASV nodarbina: ap 125,000 darbiniekus
- Automobiļus ražo un izplata 200 tirgos aptverot 6 kontinentus
- Pasaulē nodarbina ap 300,000 darbiniekus 108 rūpnīcas
- Auto markas: Aston Martin, Ford, Jaguar, Land Rover, Lincoln, Mazda, Mercury and Volvo.

The Chrysler Group

DAIMLERCHRYSLER

- Galvenais birojs: Auburn Hills, Mičiganas štats
- ZAMērikā nodarbina: 100 tūkst. (2005.gadā)
- Kopējie ienākumi: \$59.4 miljard. (2005.gadā)
- Ražotnes Ziemeļamērikā: 14 komplektēšanas rūpnīcas, 11 powertrain plants, 5 stamping operations, 2 komplektējošo detaļu rūpnīcas un 6 tehniskie centri;
- Ārpus ASV izvietotās ražotnes: Austrija(Chrysler, Jeep), KĶīna (Jeep), Ēģipte (Jeep) , Venecuēla (Jeep, Dodge).
- DaimlerChrysler Corporation dīleru tīkls: 4,800; 125 valstīs
- Automobiļu ražošana, dizains, pārdošana un oriģināli aksesuāri & detaļas ar Dodge, Chrysler, Jeep, Mopar zīmolu.

Industrijas nozīmīgākās institūcijas ASV

- Center for Automotive Research (CAR): www.cargroup.org
  - Jaunākie nozares pētījumi, inovatīvie risinājumi, tirgus tendences
- Alliance of Automotive Manufacturers: www.autoalliance.org
  - 9 automobiļu un mazgabarīta kravas ražotāju vadošā asociācija (BMW Group, DaimlerChrysler, Ford Motor Company, General Motors, Mazda, Mitsubishi Motors, Porsche, Toyota and Volkswagen)
- Automotive Trade Policy Council: www.autotradecouncil.org
  - ASV vadošā “trijnieka” apvienība (DaimlerChrysler Corp., Ford Motor Company, General Motors Corp.)
- US Motor and Equipment Manufacturers Association: www.mema.org
- The Automotive Specialty Products Alliance (ASPA): www.aspalliance.org
- The Aluminum Association: www.aluminum.org
- Vairāk nekā 100 dažādu asociāciju linki: <http://web.ita.doc.gov/machinery/>

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Latvian Investment and Development Agency

LATVIJĀ

Pērses iela 2, Rīga, LV 1442, Latvija

T.: +371 7039400 F: +371 7039401

E-pasts: invest@liaa.gov.lv

<http://www.liaa.gov.lv> <http://www.exim.lv>

ASV

1776 K street, NW, Suite 814

Washington, DC 20006, USA

T: +1 202 470 3183; +1 202 466 3701

E-pasts: us@liaa.gov.lv